

## UNDERVISNINGSPLAN FOR EURYTMI (BØRNEHAVEKLASSE-9. KLASSE)

### Formålet med undervisningen

Formålet med undervisningen i Eurytmi er at fremme de kreative, skabende kræfter i eleverne. Eurytmi kan gennem kroppens bevægelser gøre musikken og sproget synligt. Eurytmiundervisningen styrker således elevernes kreativitet og lydhørhed – over for musikken, sproget og hinanden.

Eurytmien bygger på et nærvær, hvor eleverne opnår nærhed ved at være helt til stede i sig selv samtidig med, at de er en del af helheden. Så ud over at styrke elevernes færdigheder i koncentration, koordination, rumorientering og almen kropsbeherskelse, har eurytmien en vigtig social rolle, idet eleverne lærer at vise hensyn, være opmærksomme og at gøre noget sammen med andre. Dermed er eurytmien på et overordnet plan med til at styrke eleverne i deres relation til sig selv, til andre og til omverdenen. Herudover støtter eurytmien også op omkring den øvrige undervisning. Således opnås en større og mere konkret forståelse af fx matematikkens og geometriens begreber, når eleverne også bevæger sig i rummet i de forskellige former; trekanter, firkanter, femkanter. Og i sprogets væsen, når eleverne arbejder med digtenes rytme, opbygning og stemning.

Undervisningen i Eurytmi omfatter lyd- og toneeurytmi, hvor eleverne er instrument for sproget og musikken.

I lydeurytmien arbejdes blandt andet med de strømmende vokaler med hver deres stemning og konsonanterne, der enten kommer til en fast form (B, D, K, T osv.) eller opløser formen (F, S, H). Der kan også arbejdes med grammatik, hvor børnene bevæger sig forskelligt på udsagnsord og navneord samt med geometriske figurer.

I toneeurytmi er eurytmiundervisningen ledsaget af klaverspil. Her arbejdes der med musikkens elementer såsom takt, rytme og melodi, dur- og moltonearter samt intervallerne, der lever mellem tonerne. Gennem helhedsorienterede øvelser, der er specifikt indrettet til de forskellige klassetrin, arbejdes i eurytmien med at få tanke, følelse og vilje til at virke sammen, og jeg'et balancerer mellem centrering (jeg i mig) og samarbejde (jeg i verden).

Fagets kompetenceområder	Slutmål
Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)	<p>Slutmålet er, at eleven har opnået god bevidsthed om færdigheder inden for de kropslige, rumlige og sociale aspekter af eurytmi således, at eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- beherske den frontale rumlige udførelse af forskellige formprincipper som fx cirkel, ellipse, pentagram, pentagon, trekanter samt andre sammensatte koreografier i forhold til tekster, digte, eventyr m.m.</li> <li>- beherske forskellige koncentrations- og koordinationsøvelser samt behændighedsøvelser for hænder, fingre, fødder, ben.</li> <li>- have opnået vågenhed og koncentration i de sociale øvelser gennem rumlig bevægelse.</li> </ul>
Lydeurytmi (LE)	<p>Slutmålet er, at eleven har opnået god bevidsthed om og færdigheder i lydeurytmiens grundelementer, hvilket indebærer, at eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- have et relativt bevidst forhold til det talte sprogs elementer, fx vokaler og konsonanter og deres</li> </ul>

	<p>omsætning til og udtryk i bevægelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- udføre og skelne mellem forskellige rimformer: jambe, trochae, anapæst, daktyl, mexameter m.v.</li> <li>- kende det digteriske sprogs stemninger af sorg, glæde, fortvivlelse, latter, ærefrygt m.v. og disses udtryk i bevægelse</li> </ul>
Toneurytmi (TE)	<p>Slutmålet er, at eleven har opnået god bevidsthed om og færdigheder i toneurytmiens grundelementer, hvilket indebærer, at eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kende takt, rytme, melodi og harmoni.</li> <li>- danne egne koreografier til musikken.</li> <li>- kende bevægelser til intervallerne.</li> </ul>

Fagets udvikling

Klassetrin, indhold og fokus	Kompetenceområder	Delmål
<p><b>Børnehaveklasse:</b> I gennem årstidsfortællinger, folkeeventyr, rim og remser billedliggøres sproget, så barnet kan efterligne lydbevægelserne og bevæge sig i lige samt krumme linjer. Der øves "fælles cirkel" i rummet og arbejdes ud fra den.</p> <p><b>1. klasse:</b> Der øves at stå i en fælles cirkel i rummet. Små melodier i pentatonisk skala, der akkompagnerer eventyret og understøtter eventyrets billeder. Kvintstemningen opleves. Forskellige rytmer opleves igennem gang, løb, hop, stamp og klap og finmotorikken øves igennem forskellige fingerøvelser.</p> <p>Her trænes kompetencerne KRS og LE.</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p> <p><b>Lydeurytmi (LE)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kunne føle sig som en del af en helhed</li> <li>- kunne fornemme sig i rummets dimensioner (højre, venstre, oppe, nede, foran, bagved)</li> <li>- kunne opleve sit eget og andres rum og derigennem være i stand til at træde ind i det fælles rum</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kunne bevæge sig i en fælles strøm til digte eller musik</li> <li>- styrke evnen til at opleve og derigennem danne indre billeder som kan udtrykkes gennem bevægelse</li> <li>- kunne opleve og leve sig ind i forskellige stemninger</li> </ul>

<p><b>2. klasse:</b> Stoffet fra 1. klasse fortsættes, men det er nu muligt at lade en cirkel blive til to i rummet. Modsatte par og spejlformer øves gennem vers og musik. Tonehøjdens bevægelser og musikkens motiver opleves. Legender, fabler og de fire elementers kvaliteter undersøges. Vers om dyr udarbejdes. Fortsættelse af motorik- og koncentrationsøvelser fortsættes.</p> <p>Her trænes kompetencerne: KRS og LE</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p> <p><b>Lydeurytmi (LE)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kunne føle sig som en del af en helhed</li> <li>- kunne fornemme sig i rummets dimensioner (højre, venstre, oppe, nede, foran, bagved)</li> <li>- kunne opleve sit eget og andres rum og derigennem være i stand til at træde ind i det fælles rum</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kunne bevæge sig i en fælles strøm til digte eller musik</li> <li>- styrke evnen til at opleve og derigennem danne indre billeder som kan udtrykkes gennem bevægelse</li> <li>- kunne opleve og leve sig ind i forskellige stemninger</li> </ul>
<p><b>3. klasse:</b> De specifikke bevægelser for tonerne i C- Dur skalaen anlægges og tertsstemningen opleves pegende frem på dur og mol i 4.klasse. Øvelser i at gå selvstændige former forlæns og baglæns i rummet.</p> <p>De fire elementers kvaliteter undersøges gennem bevægelse og øvning af alfabetets eurytmiske bevægelser intensiveres. Eleverne begynder at bevæge sig i geometriske former i rummet, såsom trekanter og firkanter i forskellige rytmer.</p> <p>Her trænes kompetencerne KRS, LE, TE.</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p> <p><b>Lydeurytmi (LE)</b></p> <p><b>Toneurytmi (TE)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kunne føle sig som en del af en helhed</li> <li>- kunne fornemme sig i rummets dimensioner (højre, venstre, oppe, nede, foran, bagved)</li> <li>- kunne opleve sit eget og andres rum og derigennem være i stand til at træde ind i det fælles rum.</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kunne bevæge sig i en fælles strøm til digte eller musik</li> <li>- styrke evnen til at opleve og derigennem danne indre billeder som kan udtrykkes gennem bevægelse</li> <li>- kunne opleve og leve sig ind i forskellige stemninger</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kende takt og rytme</li> </ul>

<p><b>4. klasse:</b> Grammatikalske elementer i sproget bliver nu oplevet som rumlige former, herunder øvelsen " jeg og du ", og arbejdet med spejlformer fortsættes. Krydsformer som 8 tals former og andre krydskoordinerende former med hele kroppen og i rummet.</p> <p>Eksakthed og præcision kræves i de allerede anlagte stavøvelser og nye koncentrationsøvelser udvikles. Alliteration opleves gennem rytme og bevægelse og evolutionsrækken anlægges.</p> <p>Genkendelse af "spørgsmål og svar" i sprog og musik øves, ligesom takt og tonehøjde læres gennem at høre, bevæge og udforske.</p> <p>Her trænes kompetencerne KRS, LE, TE.</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p> <p><b>Lydeurytmi (LE)</b></p> <p><b>Toneurytmi (TE)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- udvikle og kultivere orienteringssansen gennem øvning af geometriske formes forvandling i rummet</li> <li>- udvikle fornemmelse for hele gruppens bevægelser samtidig med</li> <li>- koncentration om sin egen bevægelse</li> <li>- opnå fortrolighed med rumformer og retninger</li> <li>- beherske grundlæggende koordinationsøvelser og derigennem opnå større kropsbevidsthed og sjælelig balance</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- udvikle en indre forbindelse med kvalitetene i sprog og musik</li> <li>- udvikle kundskaber og færdigheder som ligger til grund for og beriger matematik, sprog og musik</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kende takt og rytme/kendskab til dur og mol.</li> </ul>
<p><b>5. klasse:</b> Former øves nu med frontal orientering, herunder "Femstjerne" og "Ottetal", nye rumorienteringsøvelser anlægges og mere komplekse former læres. Karakteren af de forskellige kulturperioder udtrykkes gennem lydeurytmien.</p> <p>Bevægelse og forskellige rytmer øves, med</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p> <p><b>Lydeurytmi (LE)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- udvikle og kultivere orienteringssansen gennem øvning af geometriske formes forvandling i rummet</li> <li>- udvikle fornemmelse for hele gruppens bevægelser samtidig med</li> <li>- koncentration om sin egen bevægelse</li> <li>- opnå fortrolighed med rumformer og retninger</li> <li>- beherske grundlæggende koordinationsøvelser og derigennem opnå større kropsbevidsthed og sjælelig balance.</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p>

<p>særlig vægt på hexameter. I det musikalske arbejdes nu med to-stemmige melodier. Grundøvelsen "TREDELT GANG" anlægges.</p> <p>Her trænes kompetencerne KRS, LE, TE.</p>	<p><b>Toneurytmi (TE)</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- udvikle en indre forbindelse med kvalitetene i sprog og musik</li> <li>- udvikle kundskaber og færdigheder som ligger til grund for og beriger matematik, sprog og musik</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kende takt og rytme</li> </ul>
<p><b>6. klasse:</b> Evolutionsrækkens lyd kvaliteter gennemgås og der øves overgang fra den ene lyd til den anden. Intensiv øvelse af stavøvelser, og der øves på stavkast. Der arbejdes med rumformen "Trekantsforskydning" og svære koncentrationsøvelser hvori klap og tramp indgår øves. Intervallerne opleves og intervalgebærderne øves, med vægt på oktaven.</p> <p>Her trænes kompetencerne KRS, LE, TE.</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p> <p><b>Lydeurytmi (LE)</b></p> <p><b>Toneurytmi (TE)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- udvikle og kultivere orientingssansen gennem øvelse af geometriske formes forvandling i rummet</li> <li>- udvikle fornemmelse for hele gruppens bevægelser samtidig med koncentration om sin egen bevægelse</li> <li>- opnå fortrolighed med rumformer og retninger</li> <li>- beherske grundlæggende koordinationsøvelser og derigennem opnå større kropsbevidsthed og sjælelig balance</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- udvikle en indre forbindelse med kvalitetene i sprog og musik</li> <li>- udvikle kundskaber og færdigheder som ligger til grund for og beriger matematik, sprog og musik</li> </ul> <p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kende takt og rytme</li> </ul>
<p><b>7. klasse:</b> Store gruppeformer udarbejdes til øvelse af motiv, takt og rytme samt harmoni i musikken bevidstgøres, intervalbevægelser øves og intervalformer anlægges. Kendskabet til elementer i sprog og musik udvides med dramatiske gebærder og "Det harmoniske ottetal" anlægges.</p>	<p><b>Kropsligt, rumligt og socialt (KRS)</b></p>	<p><i>Undervisningen giver eleven mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gøre kroppen til et mere fleksibelt instrument for sproget og musikken</li> <li>- opnå større kropsbevidsthed og selverkendelse</li> <li>- beherske det eurytmiske alfabet</li> <li>- kunne udtrykke sjælestemninger i sproget gennem bevægelse</li> <li>- kunne opleve tanke, følelse og vilje som forskellige kvaliteter</li> <li>- beherske den frontale rumlige udførelse af forskellige formprincipper som fx cirkel, ellipse, pentagram, pentagon, trekantede samt andre sammensatte koreografier i forhold til tekster,</li> </ul>



